

Andorra 2016, créixer poc i repartir malament

Hem entrat en la segona quinzena de gener i l'administració pública està funcionant amb un pressupost prorrogat, el de l'any passat. I, a més, té dificultats per fer front als compromisos contrets amb els treballadors de la funció pública i amb les empreses que li subministren béns i serveis.

En la legislatura 2011-2015 el Govern de DA no dubtava a forçar les costures del reglament del Consell General i de la Constitució per fer aprovar per la seva majoria el pressupost de l'any següent durant el mes de desembre. Enguany va tard. El debat a la totalitat del pressupost està previst per al 4 de febrer i després encara hi haurà el debat en comissió de les esmenes parcials.

Antoni Martí, cap de Govern, i Jordi Cinca, ministre de Finances, ens havien atabalat durant quatre anys amb la seva visió de la tramitació del pressupost, que havia de ser duta a terme amb celeritat i sense replicar.

En els debats pressupostaris es podien sentir així sermons de pretesos grans gestors –els millors– que tenien la voluntat que la seva visió fos font de criteri moral per als consellers generals de l'oposició i, més enllà del Consell General, per a la ciutadania. Antoni Martí vol exercir la tutela del pastor sobre el ramat.

Algú que té la gosadia de pretendre determinar el comportament dels consellers generals que no li han votat la investidura hauria de ser especialment exemplar en els seus comportaments.

Quan es té el poder, la distància entre el que es diu –el que es predica, el que es denuncia o el que es proclama– i el que es fa és una forma de mala fe.

Durant la legislatura 2011-2015, el Govern d'Antoni Martí tenia pressa. Ara no cal córrer. Com tampoc cal córrer per donar explicacions al Consell General sobre actuacions transcendents del Govern i d'organismes que en depenen.

El Govern actual sembla una mena d'institució religiosa. Es fonamenta en el que és sagrat, en el que no pot mostrar, en el que no es pot explicar. I exigeix obediència cega.

¿On són els límits a partir dels quals la creença ciutadana –sempre un misteri– quedi despullada?

La consigna ara és matisar o, ja d'entrada, ocultar el desastre permanent en la gestió de l'economia del país.

N'hi ha que s'han gairebé casat amb la propaganda sistemàtica: del juny del 2011 al juny del 2015 –sota el primer Govern d'Antoni Martí– Andorra va perdre mil sis-cents vint-i-dos assalariats. Ho vaig escriure en aquesta mateixa pàgina en la meua tribuna de dimarts de la passada setmana.

A corre-cuita el ministre portaveu contestava, l'endemà dimecres, que el nombre d'assalariats augmentava ara.

Per molt que s'hi escarrassin no podran tampoc amagar que una de les característiques del mercat de treball andorrà, accentuada per la crisi actual, és el baix nivell dels salaris de la gran majoria de persones que estan treballant. I una altra característica és la gran dispersió salarial existent entre la població assalariada, és a dir l'elevada distància que hi ha entre els salaris dels més ben pagats i els més mal pagats.

El discurs unidireccional de la propaganda governamental genera un ressò al carrer, a les taules dels restaurants, als menjars del diumenge. Andorra, un país modern, cosmopolita i plural, està ofegada avui en la grisor d'aquest discurs monòton. Un discurs renyit amb la trista realitat.

La consellera general d'SDP, Sílvia Bonet, ja va exposar públicament a finals de l'any passat aquest enorme distorsió en la forquilla dels salaris. I també ha explicat molt bé (*El Periòdic d'Andorra*, dilluns 11 de gener del 2016) la discriminació afegida en els salaris de les dones en relació al dels homes.

Crec que no podem escamotejar un debat de fons que ens diu que avui la societat andorrana està més dividida per la renda. Tenim una societat que ha tornat a desigualtats que havíem superat en els primers anys vuitanta i ens trobem orfes d'un debat ideològic que hauria de situar al capdavant les polítiques socials, d'ocupació i de creixement econòmic.

El filòsof i matemàtic britànic Bertrand Rus-

sell, premi Nobel el 1950, exposava en un dels seus assajos sobre el poder una idea que podria aplicar-se a un govern que més que informar i defensar la seva política el que intenta és adoctrinar: “Les doctrines que són emprades massa intensament tenen efectes transitoris.”

Tanta parcialitat en les rodes de premsa, les entrevistes i les tertúlies, tanta propaganda, acaba avorrint.

Bertrand Russell ho definia així: “El límit final de poder de les doctrines està marcat per l'avorriment, la mandra i el desig de tranquil·litat.”

Cansats per la crisi, fastiguejats per les actituds dels ambiciosos, els andorrans i les andorranes estan cada cop més temptats per l'abstenció.

Hi ha solucions però probablement les coses encara no van prou malament perquè la ciutadania ho admeti.

Convé construir una alternativa progressista, disposada a treballar per una sola Andorra i convençuda que –en lloc de créixer poc i malament per redistribuir no gran cosa– és necessari créixer millor i redistribuir més.

Es tracta d'una tasca política de llarg recorregut, que caldrà dur a terme de manera pacient i constant.

El que és segur és que no s'aconseguirà amb una abstenció.